

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

*VIII Науково-практичної конференції
«Формування сучасної концепції викладання природничих
дисциплін у медичних освітніх закладах», присвяченої
210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри
медичної та біоорганічної хімії*

26–27 травня 2015 р.

Друкується за рішенням Вченої ради ХНМУ

Протокол №5 від 20.05.2015 р.

Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: Матеріали VIII Науково-практичної конференції, присвяченої 210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри медичної та біоорганічної хімії, (Харків, 26-27 травня 2015 р.), – Харків: ХНМУ, 2015. – 155.

Конференція проводиться відповідно до затвердженого Міністерством охорони здоров'я України та Національною академією медичних наук України «Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводитимуться у 2015 році».

Організаційний комітет:

1. **Лісовий В.М.** – ректор, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор – голова.

2. **М'ясоєдов В.В.** – проректор з наукової роботи, зав. кафедри медичної біології, доктор медичних наук, професор – заступник голови.

3. **Сирова Г.О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фармацевтичних наук, професор – заступник голови;

4. **Кнігавко В.Г.** – зав. кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики, доктор біологічних наук, професор.

5. **Фоміна Л.В.** – зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, кандидат філологічних наук, доцент.

Матеріали відтворено безпосередньо з авторських оригіналів
Харківський національний медичний університет, 2015

Разом зі студентами співробітники кафедри доглядають за могилою Габеля Ю.О. (зав. каф. органічної хімії ХМІ 1931–1949 р.р.), силами кафедри встановлено огорожу. І це також є невід'ємною частиною виховної роботи, що ведеться на кафедрі.

Виховання – процес нескінченний. Колектив кафедри постійно знаходиться в пошуку та вносить нові форми у вихованні повноцінної особистості лікаря.

Література

1. «Впровадження нових технологій за кредитно – модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних і фармацевтичному навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації» / Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції, присвяченої 55 – річчю Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України, 26-27 квітня 2012 року, м. Тернопіль, ТДМУ «Укрмедкнига» – С. 560 – 561.

2. Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ України: результати, проблеми та перспективи», 20-21 травня 2010 р., м. Тернопіль С. 305-307.

3. Матеріали V Міжрегіональної науково-методичної конференції «Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах», 26-27 травня 2010 р. м. Харків, С.68-72.

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Литвинчук І.В., Ложичевська Т.В., Осійчук О.В., Гельмбольдт В.О.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса

Фармацевтичний сектор займає значне місце в економіці України, оскільки є важливим сегментом національного ринку, значною мірою визначає національну й оборонну безпеку країни, відрізняється великою наукоємністю. Забезпечення українських громадян якісними та доступними лікарськими засобами є одним з першочергових соціальних завдань, розв'язання якого не можливе без стабільного та прогресивного розвитку фармації. Як у будь-якій галузі пріоритетною ланкою для розвитку всього сектора є фармацевтична освіта. Фармацевтична освіта України сьогодні представлена потужними та авторитетними вищими навчальними закладами, що посідають високі місця у рейтингах України та Європи. Професія провізора на теперішній час в нашій країні є однією з найбільш затребуваних.

На півдні України вищу фармацевтичну освіту можна здобути на фармацевтичному факультеті Одеського національного медичного університету (ОНМедУ), який здійснює підготовку провізорів з 2002 року. Фармацевтичний факультет дає можливість здобути кваліфікацію спеціаліста та магістра. Здійснюється набір студентів на очну та заочну форми навчання. У 2010-2011 н.р. кількість студентів на очному відділенні першого курсу складала 50, на заочному – 100; у 2011-2012 – 50 та 100; у 2012-2013 – 100 та 150; у 2013-2014 – 100 та 200; у 2014-2015 – 100 та 200, відповідно. Одним з шляхів підвищення доступності вищої фармацевтичної освіти є введення

дистанційної форми освіти. Дистанційна освіта є інноваційною формою організації навчального процесу у вищих навчальних закладах, рівноцінна традиційним формам навчання (денній (очній), вечірній, заочній, екстернату), що відбувається за опосередкованої (на відстані) взаємодії територіально віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціально створеному навчальному середовищі.

Перевагами дистанційної форми навчання є:

- вільний графік навчання – основу освітнього процесу при дистанційному навчанні складає цілеспрямована і контрольована самостійна робота студента, який може навчатися в зручний для себе час, і в зручному для себе місці;

- підвищення якості освітніх послуг шляхом залучення до створення навчальних Web-ресурсів висококваліфікованих викладачів, фахівців-практиків з різних галузей. Студенти отримують доступ до повних електронних конспектів лекцій за програмою денної форми навчання;

- зменшення вартості навчання за рахунок зменшення витрат навчального закладу на організацію навчального процесу та зменшення витрат самих студентів на проїзд до місця навчання, проживання в гуртожитку тощо;

- можливість здійснювати навчання великої кількості студентів одночасно;

- створення єдиного навчального середовища.

У системі дистанційного навчання виділено 4 типи суб'єктів:

1. Студент – той, хто навчається.

2. Тьютор – той, хто навчає.

3. Організатор – той, хто планує навчальну діяльність, розробляє програми навчання, займається розподіленням студентів за групами і навчальним навантаженням на тьюторів, вирішує різні організаційні питання.

4. Адміністратор – той, хто забезпечує стабільне функціонування системи, вирішує технічні питання, слідкує за статистикою роботи системи.

Важливим елементом дистанційного навчання є дистанційний курс. Ще до початку навчання тьютори розробляють дистанційні курси за своїми предметами. В процесі навчання курси можуть змінюватися і доповнюватися. Кожний викладач має змогу сам вирішувати, як буде виглядати дистанційний курс і які мультимедійні елементи в ньому будуть застосовуватися. Курс розбивається на розділи, які потрібно проходити у визначений час. За матеріалом розділів тьютори створюють і призначають тести і завдання, які також потрібно вчасно проходити. Тьютор має можливість призначувати спеціальні перевіірочні (граничні) тести за відповідними розділами курсу. Тьютор може призначувати завдання для підгруп студентів, тоді завдання вирішується колективно. Взаємодія між суб'єктами системи дистанційного навчання здійснюється за допомогою системи індивідуальних гостьових книг, форумів, чатів та електронної пошти. У країнах ЄС та США ця форма з'явилася вже досить давно і має велику популярність серед студентів через її економічні показники і навчальну ефективність.

Особливостями організації ефективного навчального процесу дистанційного навчання на кафедрі фармацевтичної хімії та технології лікарських засобів є:

1. Студент повинен бути забезпеченим комп'ютером, який під'єднано до мережі Internet та володіти навичками користувача на достатньому рівні.

2. Необхідно розробити спеціальний пакет програмного забезпечення та створити на його основі інформаційну базу дистанційних курсів(електронні книги, посібники, методички, інтерактивні та візуалізовані лекції тощо) . В цьому процесі повинні брати участь одночасно ІТ-спеціалісти та фахівці кафедри.

3. Необхідна систематична робота як студента(ознайомлення та засвоєння учбового матеріалу, проходження оцінювання), так і тьютора (оновлення інформаційної бази, контроль засвоєння знань студентами та фіксування результатів контролю) майже кожного дня на протязі всього терміну навчання.

МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ ТА БІООРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

Марковський В.Д., Сирова Г.О., Андрєєва С.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Найважливішою складовою навчального процесу, що забезпечує його ефективність, є методична робота (від грецького слова «methodos» – спосіб пізнання).

Відомо, що є методи навчання загальні (застосовуються при вивченні різних дисциплін) та спеціальні (використовуються при вивченні окремих дисциплін). Співробітниками кафедри медичної та біоорганічної хімії приділяється велика увага доцільному вибору методів навчання. На кафедрі медичної та біоорганічної хімії студенти першого курсу I – VI медичних та стоматологічного факультетів вивчають дисципліни «Медична хімія» та «Біологічна та біоорганічна хімія. Модуль 1. Біологічно важливі класи біоорганічних сполук. Біополімери і їх структурні компоненти».

Для забезпечення належного рівня навчального процесу з дисципліни «Медична хімія» створений комплекс навчально-методичної літератури [1-9].

Співробітники кафедри розробили методичні вказівки для самостійної роботи студентів за всіма темами дисципліни «Медична хімія» (українською, російською та англійською мовами) [10-30].

Для забезпечення належного рівня навчального процесу з дисципліни «Біологічна та біоорганічна хімія» створений комплекс навчально-методичної літератури [31-34], а також методичні вказівки для самостійної роботи студентів за усіма темами [35-41].

Навчальні посібники та методичні вказівки українською мовою призначені для вітчизняних студентів. Російськомовні видання цієї навчально-методичної літератури використовують іноземні студенти, що навчаються російською мовою, англійськомовні – студенти, що навчаються англійською мовою. Методичні вказівки поновлюються згідно до програм.

З метою впровадження сучасних методів навчання для методичного забезпечення учбового процесу також створений банк мультимедійних презентацій (біля 50) та наукових фільмів (біля 20) за всіма темами дисциплін, що викладаються на кафедрі. До матеріального забезпечення навчального процесу також залучені біля 300 таблиць.

Добрий результат дає використання таких методів – пояснювально-ілюстративного, репродуктивного, частково-пошукового, дослідницького, проблемного викладу та ін. Ефективність навчання у ВНЗ-і залежить, на нашу думку, від вміння викладача обрати доцільний метод чи прийом при